

TKO PREŽIVI, PRIČAT ĆE!

(Izvješće o radu PRONI Centra za socijalno podučavanje
tijekom 2012. godine)

PRONI Centar za socijalno podučavanje je udruga koja svoje aktivnosti usmjerava na razvoj zajednice s posebnim naglaskom na mlade ljude i to na području Osječko-Baranjske, Vukovarsko-Srijemske, Sisačko-Moslavačke i Šibenko-Kninske županije. Sjedište organizacije je u Osijeku, a podružnice u Vukovar, Sisku i Pirovcu. Osim ureda, PRONI Centar vodi i Info-centre za mlade u Osijeku, Vukovaru i Sisku, te Trening centar u Pirovcu. Iako aktivnosti PRONI Centra često sežu na nacionalnu razinu, sve je veća angažiranost organizacije na međunarodnoj razini.

NAČELA DOBROG UPRAVLJANJA

Godišnja Skupština

Budući da je Skupština vrhovno tijelo organizacije, svake godine PRONI Centar organizira godišnji sastanak Skupštine. Tijekom 2012. godine taj sastanak je održan 29. ožujka. Temeljem Statuta ovo je bila izborna skupština, u smislu izbora za upravljačka tijela, a i prigoda za iznošenje, raspravu i usvajanje izvješća o radu organizacije, kao i druženje članova. Organizacija broji 262 članova, od kojih 30 aktivnih, s pravom glasa.

Upravni odbor

Organizaciju između sastanaka Skupštine vodi 7 članova Upravnog odbora: Snježana Barabaš-Seršić, predsjednica i Stela Macakanja Bačić, Zorica Branković, Svetlana Marhonić, Slobodan Stojanović, Damir Lajoš i Mislav Pavošević. Svojim stručnim znanjima, energijom, posvećenošću volonterski doprinose usmjeravanju i razvoju organizacije. Tijekom 2012. Naš je UO dobio i dvije prinove, malog Ivora i malenu Ninu. Čestitamo mamama Steli i Svetlani!

Djelatnici

Izvršno tijelo organizacije je Menadžment tim, predstavljen Izvršnom direktoricom Sanjom Vuković-Čović. Temeljem definiranog organigrama, organizacija provodi programske i projektne aktivnosti putem djelatnika koji su zaposleni Ugovorom o radu ili angažirani Ugovorima o djelu. Početkom 2012. godine bilo je 11 djelatnika zaposlenih Ugovorom o radu, a krajem godine 7 djelatnika zaposlenih na puno radno vrijeme. Ukupno 7 vanjskih suradnika je angažirano Ugovorom o djelu.

Javni radovi

PRONI Centar za socijalno podučavanje se još od 2010. godine koristi program Javnih radova Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Drago nam je da je isti doživio i prilagodbe tijekom protekle godine, u smislu svrhe provedbe ovog programa, za što se nadamo da smo svojim nastojanjima, dali svoj doprinos. Tako je tijekom 2012. kroz navedeni program u PRONI Centru radilo 8 osoba, koje su ranije bile nazaposlene duže od 36 mjeseci. Ovaj program vidimo kao jedan od različitih načina kako možemo direktno utjecati na podizanje kvalitete života mladih ljudi, a u ovom slučaju i uključivanja marginaliziranih skupina u razvoj zajednice. Međutim, zbog nedostatka sredstava, ove godine je bio skraćen rok provedbe na 4 ili čak 3 mjeseca, što se pokazalo kao nedostatan za značajniji utjecaj na izobrazbi kadra, te rad na osobnom i profesionalnom razvoju.

Financije

Kako bismo mogli sve zamišljene aktivnosti adekvatno i provesti, temeljem napisanih i odobrenih projekata PRONI centar je ostvario financijsku potporu od:

EU kroz IPA program 315.474,74 kn i
Youth in Action 50.736,31kn,
IKV – 82.421,25kn
GMF – 45.389,70kn
NZZRCD – 220.000,00kn,
MSPM – 85.000,00kn,
Grad Osijek – 16.000,00kn,
Grad Vukovar – 20.000,00kn,
VSŽ – 5.000,00kn,
HZZ- Javni radovi – 93.658,10 kn,
članarine – 980,00kn,
dozvoljene djelatnosti – 192.569,85kn,

Ovogodišnji proračun PRONI Centra skoro je upola manji u odnosu na 2011. Razlog za to je čekanje da odobreni veliki projekti iz IPA programa krenu, te da se vrate sredstva iz prethodne godine. U odnosu na prošlogodišnji proračun, situacija se bitno izmijenila. Ove godine godišnji proračun je sastavljen od 43,53% stranih i tek 56,47% domaćih sredstava, od čega su čak 17% vlastita sredstva. Sve to govori u prilog tome da su se sva najcnija predviđanja ostvarila, izražena kroz rečenicu „Tko preživi, priča čel“.

Dakle, ukupni proračun PRONI Centra za socijalno podučavanje u 2012. godini iznosio je **1.134.881,25kn**. Srdačno zahvaljujemo na potpori!

PRONI Centar je, kao partner Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, podložan redovitoj reviziji financijskog poslovanja, a da su svi kriteriji zadovoljeni, te da nema negativnosti u poslovanju govori i činjenica da je PRONI Centru odobreno biti partnerom i u narednom programskom razdoblju. Osim ove kontrole, PRONI

Centar je imao tijekom godine i dvije „kontrolne na licu mjesta“, odnosno iznenadne kontrole programskog i financijskog djelovanja, te međusobne uvezanosti, a provedene od strane Ugovornog tijela za IPA program HZZ, koja je u svom sastavu imala i predstavnicu Delegacije EU u RH. Iste su pokazale da projekti teku predviđenim tempom, te da u sustavu nema pogrešaka koje bi bile za istaknuti.

Sustav praćenja financijskog poslovanja vodi se na dva načina – vanjski, za čiju valjanost je odgovoran servis Knjigovodstvo Werkmann d.o.o., te unutarnji – posebno kreiranim softverom za praćenje troškova i omogućavanje transparentnog izvještavanja donatorima. Ova se dva sustava međusobno redovito kontroliraju u svrhu izbjegavanja propusta ili nenamjernih pogrešaka. Tijekom rujna 2012. PRONI Centar je imao i Porezni nadzor nadležne državne institucije. Predmet nadzora bilo je kompletno poslovanje za 2012. ali se protekao unazad do 2002. godine. Ponosno možemo konstatirati da Državni porezni inspektorat Ministarstva financija zadovoljno poslovanjem.

Na kraju 2012. godine utvrđeno je da PRONI Centar nema nikakvih poreznih dugovanja, kao ni dugovanja prema mirovinskom ili zdravstvenom sustavu. Ujedno, unatoč teškoj financijskoj godini, PRONI Centar nema otvorenih dugovanja prema dobavljačima, a plaćanje prema istima je ili avansno ili do dana valute. Ipak, 2012. godinu obilježila je sporost usvajanja izvješća od strane Ugovornog tijela za projekte financirane iz IPA programa, a samim time i povrat uloženi sredstava, što je godinu učinilo još težom. Ova se tema proteže kao problem na cijeli civilni sektor, te će biti predmetom rasprave i tijekom 2013.

Oprema i prostori

Kroz projekte obnovljen je dio opreme koji je potreban za provođenje aktivnosti u Info centrima za mlade, uredima i Trening centru, a poglavito za provođenje

treninga i radionica. Sva oprema je uredno popisana i obilježena, te su inventurne liste usklađene s listama sredstava u knjigovodstvenom servisu. PRONI Centar posjeduje 3 automobila, koja se redovito održavaju. Prostori, oprema i automobili PRONI Centra su osigurani, kao i ljudi koji borave u prostorima ili se voze u automobilima.

U svrhu potpore organizacijama civilnoga društva, PRONI Centar svoju opremu i prostore u Osijeku, Vukvaru i Sisku besplatno ustupa na korištenje u razdoblju kad se isti ne upotrebljavaju za provedbu vlastitih predviđenih aktivnosti, te na taj način maksimalno iskorištava raspoložive resurse za dobrobit razvoja društva.

Zanimljiva je informacija da su tijekom 2012. godine prostore PRONI Centra u Osijeku, Vukovaru i Sisku besplatno koristile 32 organizacije civilnoga društva kroz ukupno 892 sata, odnosno 111 punih radnih dana! Ujedno, prostore je kroz aktivnosti tih organizacija posjetilo 796 osoba

Evaluacija

PRONI Centar veliku pozornost posvećuje vrjednovanju, kako aktivnosti, tako i postignutih rezultata, ciljeva, projekata i programa. Osobitu pozornost imaju evaluacije korisnika, koje služe za unaprjeđenje rada ali i imaju razvojnu komponentu na razini inputa. Interne evaluacije između partnera su redovite, a najčešće na kvartalnoj osnovi tijekom partnerskih sastanaka i vjerujemo da su jedan od važnih čimbenika održavanja kvalitetnih partnerskih odnosa. Vanjske evaluacije projekata, osim onih koje pošalje donator, za PRONI Centar radi doc.dr.sc.Silvija Ručević s Filozofskog fakulteta u Osijeku za čiju smo sistematičnost dobili odlične povratne informacije od donatora. Tijekom 2012. godine Silvija je vrjednovala projekt Operativna skupina za zapošljavanje mladih (Youth Employment Task Force), koji je završio u svibnju 2012.

Strateško planiranje

Unatoč velikom trudu, vremenu i kreativnosti uloženom u kreiranje Operativnog i Akcijskog plana, koji su proistekli iz Strateškog plana PRONI Centra za razdoblje 2012-2016. možemo reći da su isti poslužili za promatranje odstupanja tijekom ove godine i planiranje koraka koje ćemo poduzimati, budući da europski projekti na koje smo aplicirali, te koji su i odobreni, nisu krenuli tijekom cijele 2012. godine zbog sporosti i tehničkih poteškoća u radu Ugovornog tijela. Dakle, ne samo da izvješća prethodnih projekata nisu završena, te uložena financijska sredstva vraćena, nego nisu krenuli ni odobreni projekti. Prethodne godine pričali smo o „rupi od 7 mjeseci“. Možemo zaključiti da se situacija pogoršava, te je to razdoblje premašilo 12 mjeseci, završetkom 2012. godine. Ova situacija se ne odnosi samo na PRONI Centar, nego ima puno šire razmjere. Tako da su 2012. obilježile rasprave, lobiranja, otvorena pisma, koja ukazuju na to da je cijeli civilni sektor na koljenima i postavlja se pitanje je li to i namjera, ima li civilni sektor budućnost u Hrvatskoj i koja mu je uloga. Očigledno je da će doći do velikih strateških pomaka i značajnih promjena. Lobiranja i rad na rješavanju problema iznjedrila su neke modele poput kreditiranja udruga, koji zapravo, nisu prihvatljivi zbog potrebnih uvjeta i ne rješavaju problem, nego su mjera gašenja požara za one koji si to mogu priuštiti.

Javnost rada

Javnost rada organizacije omogućava se objavljivanjem redovitih najava, vijesti i izvješća putem mrežnih stranica www.proni.hr, www.icm-osijek.info, www.icm-vukovar.info, www.icm-sisak.info, www.salter.com.hr i www.eukutak.info koje su učestalo posjećene, te ujedno služe kao vrlo dobar kontakt s korisnicima. Tijekom 2012. počeo je i proces završetka Programa potpore organizacijama civilnoga društva u Slavoniji i Baranji, unutar kojega je PRONI Centar za socijalno podučavanje bio nositelj programa „Šalter“. Počele su i pr pripreme za početak

Godišnje izvješće PRONI Centra za socijalno podučavanje za 2012.

Programa regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj. Budući je Upravni odbor, temeljem uvjeta natječaja, donio odluku da PRONI Centar neće biti nositelj u ovom Programu, dogovoreno je da će domenu www.salter.com.hr preuzeti Volonterski centar Osijek, kao nositelj programa Šalter od 01.01.2013., a PRONI Centar će nastaviti sudjelovati u popuni iste.

Evidentno je da je broj individualnih adresa s kojih je prisupljeno stranicama koje održava PRONI Centar za duplo narastao u odnosu na prošlu godinu. Osim www.proni.hr gdje je 52% posjeta iz Hrvatske, a 48% iz inozemstva, jer su stranice na hrvatskom i engleskom jeziku, možemo reći da su korisnici većinom iz Hrvatske i okolnih zemalja. Ukupno je zabilježeno 562.590 posjeta. Uzmemo li u obzir da, prema popisu stanovništva iz 2011. u Hrvatskoj živi 794.901 mladih od 15 do 30

godina, tada usporedbom možemo biti iznimno zadovoljni utjecajem ostvarenim radom na stranicama, te brojem informiranih korisnika. Dodatno, sva pisana izvješća donatorima su javna, a kao i svake godine, godišnje izvješće je objavljeno na mrežnim stranicama PRONI Centra. Mediji igraju važnu ulogu u javnosti rada PRONI Centra, te prenošenjem informacija, najavama, izvještavanjima doprinose nastojanjima mobilizacije i senzibiliziranja zajednice. Ističemo izvanredan odnos s medijima koji su ukupno popratili preko 200 puta, odnosno objava o aktivnostima PRONI Centra. Uključene su sve vrste medija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Osobito je dobra popraćenost putem internet portala, te poslovično radio je najzastupljeniji medij. I ove godine, šestu godinu zaredom prećenjem objava u medijima uočavamo istu činjenicu, da jedini medij koji nije imao niti jednu objavu aktivnosti PRONI Centra jest Jutarnji list.

ORGANIZACIJSKI PRISTUP

Organizacija koja uči

Praćenje trendova, širina znanja, brojne vještine potrebni su za učinkovit rad na razvoju zajednice. Stoga je dio organizacijske kulture i orijentacije PRONI Centra biti organizacija koja uči. U skladu s tim stavom, obveza svakog djelatnika je minimalno jednom u polugodištu pohađati seminar, konferenciju, trening, radionicu koji mogu doprinijeti razvoju njihovih individualnih znanja i vještina, ali i podijeliti znanja s ostalim članovima organizacije. Poticanje volontera na sudjelovanje u različitim formama izobrazbe je također način ulaganja u kvalitetu

Ukupno je zabilježeno **140.797** pojedinačnih IP adresa s kojih se pristupilo stranicama www.proni.hr – 15.891
www.salter.com.hr – 6.405
www.eukutak.info – 8.194
www.icm-osijek.info – 43.957
www.icm-vukovar.info – 34.425
www.icm-sisak.info – 31.925

ljudskih resursa. Stoga su brojne takve prigode, **preko 50**, kojima su djelatnici i volonteri nazočili tijekom 2012. godine, a ovdje nabrajamo samo neke od njih:

- ✓ Malta, „Drama Tools for youth workers“
- ✓ Turska, Ankara, Trening „Our games“
- ✓ Topusko, seminar Klupa prijateljstva, projekt EDVU
- ✓ Javna debata, tema Aktivna participacija mladih
- ✓ Vukovar, Konferencija Eunet-a
- ✓ Sisak, Program E-misija forum udruga na temu „Suradnja i partnerstvo u zajednici“.
- ✓ Hrvatski dom Petrinja, konferencija Razvoj civilnog društva kroz međusektorsku suradnju – Udruga IKS Petrinja
- ✓ Sastanak Zajednice - Ministarstvo socijalne politike i mladih, Zagreb
- ✓ Strateško planiranje Zajednice ICM, RICM Zagreb
- ✓ Vanredna skupština Zajednice ICM, RICM Zagreb
- ✓ Završna konferencija MMH: „Tko se boji velike zločeste krize“, Zagreb
- ✓ Seminar za Savjetodavne odbore Vukovar i Osijek, Pirovac
- ✓ Razmjena s Maltom, Pirovac
- ✓ Treninzi za udruge Slavonije i Dalmacije, projekt „Empowerment towards equal opportunities“, Pirovac i Citadela, Belišće
- ✓ Info dan Agencije za mobilnost i programe EU, hotel Mursa
- ✓ Okrugli stol – Zapošljavanje osoba s invaliditetom, udruga Preokret
- ✓ Javno savjetovanje / Savjeti mladih, OBŽ
- ✓ EWOB - Ekonomski fakultet, Osijek
- ✓ Nacionalna konferencija o informiranju mladih, Zagreb
- ✓ Simpozij: „Volontiranje i zapošljivost“, Rijeka

Umrežavanje i suradnja

PRONI Centar svoj rad temelji na suradnji, a poglavito svojim primjerom ističe važnost međusektorske suradnje. Svake godine, svi projekti se provode u suradnji s drugim organizacijama civilnog društva i različitim institucijama, iz RH, ali i

Godišnje izvješće PRONI Centra za socijalno podučavanje za 2012.

inozemstva. Umrežavanjem postizemo ekonomičniju iskorištenost resursa za postizanje puno značajnijih rezultata.

PRONI Centar je član slijedećih mreža:

European Youth Information and Counselling Agency (ERYICA); European YouthNet, European Youth Forum (EYF); Mreža mladih Hrvatske; Zajednica Info Centara Hrvatske; Regionalni Forum udruga Slavonije i Baranje; Forum socijalnih poduzetnika

Partneri PRONI Centra za socijalno podučavanje u 2012. godini na provedbi projekata bili su:

Volonterski centar Osijek; Projekt građanske demokratske inicijative Beli Manastir; Vukovarski institut za mirovna istraživanja; Info zona Split; Kontakt der Kontinenten, Nizozemska; IKV, Nizozemska; UrbanIN Novi Pazar, Grad Novi Pazar, Općina Putten, SEDA, Turistička organizacija Novi Pazar; Klub mladih „Enter“, Srbija, Srbija; Hrvatski zavod za zapošljavanje, Podružnice Osijek, Vukovar i Sisak; Županije Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Sisačko-moslavačka, Grad Vukovar.

Jedan od primjera dobre prakse umrežavanja i suradnje u Hrvatskoj, ali i inozemstvu, predstavlja model **Savjetodavnih odbora Info-centara za mlade** u Osijeku, Vukovaru i Sisku. Sastoje se od predstavnika različitih organizacija i institucija koje u svom radu posvećuju pozornost mladim ljudima. Konkretno, u Osijeku to su 10 institucija i udruga, a u Vukovaru i Sisku po 5 institucija. Inicijalna ideja bila je ostvariti kontinuiranu komunikaciju u cilju ažurnog informiranja mladih, te unaprijediti komunikaciju između organizacija koje se bave mladim ljudima. Međutim, tijekom godina razvili su se u platformu za razvoj novih ideja i pristupa u radu s mladim ljudima i iznjedrili neke od dugogodišnjih projekata, poput *Sajma informiranja mladih* koji se održavaju povodom Europskog dana informiranja mladih (17.04.). I ove godine izvršili su značajan utjecaj na rad i razvoj Info-centara, ali i zajednice, zajedničkim planiranjem i koordinacijom aktivnosti.

Volonteri

Uključivanje volontera u svakodnevni rad organizacije je vrlo zahtjevan posao i podrazumijeva ne samo upravljanje njihovim radom i razvojem, nego i kontinuiranu posvećenost. Ipak, volonterstvo je za PRONI Centar način osluškivanja zajednice i predstavlja jedan od oblika svakodnevnog kontakta s ciljnom skupinom. Ujedno, rad s volonterima je i način razvoja kvalitetnih pojedinaca, a samim time i razvoja zajednice. Naravno, osim volontiranja mladih, valja istaknuti da je uspjesima i

kvaliteti provedbe velike količine aktivnosti, te rezultatima PRONI Centra, doprinijeo volonterski angažman brojnih ljudi koji su mladi u srcu, te im svima od srca zahvaljujemo! Moramo istaknuti da su svi članovi Upravnog odbora PRONI Centra volonterski na svojim funkcijama, kao i članovi Savjetodavnih odbora Info-centara u Osijeku, Vukovaru i Sisku. Brojni su pojedinci iz redova javnih institucija, poslovnog sektora, drugih organizacija civilnog društva, našeg članstva, ali i obitelji koji su dali svoj volonterski doprinos. Zahvaljujemo i volonterima koji su i ove godine dali značajan doprinos održavanju Trening centra u Pirovca. Osim redovitog volonterskog angažmana u svojoj organizaciji, te u drugim organizacijama civilnoga društva, djelatnici PRONI Centra su organizirano volontirali priključivanjem akciji «*Hrvatska volontira*» 21.09.2012. čišćenjem čepinskog bajera i uređenjem vukovarskog vrtića. Ova hvale vrijedna akcija na nacionalnoj razini postala je i svojevrsna aktivnost za razvoj tima, a ujedno i neposredno ostavlja vidljive rezultate za dobrobit zajednici.

Ukupno je ove godine u PRONI Centru aktivno volontiralo **55** mladih ljudi s područja Osječko-Baranjske, Vukovarsko-Srijemske i Sisačko-Moslavačke županije. Oni svojim direktnim radom kroz **2036 volonterskih sati** (što preračunato iznosi 254 radna dana!) značajno doprinijeli razvoju organizacije, ali i zajednice u cjelini.

PROGRAMI PRONI CENTRA

IZOBRAZBA

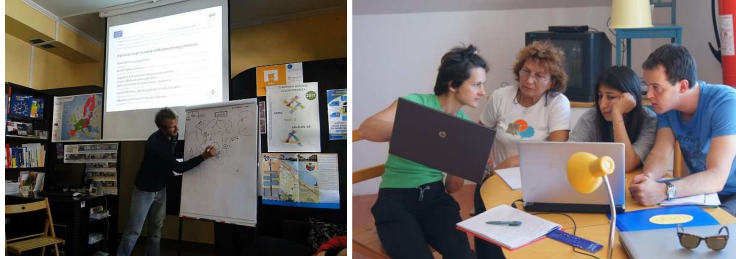
Neformalno obrazovanje

Tijekom 2012. godine PRONI Centar za socijalno podučavanje proveo je brojne obrazovne aktivnosti s različitim ciljanim skupinama.

Ukupno je provedeno **484 sati** obrazovnih aktivnosti **kroz 91 dana**.

Godišnje izvješće PRONI Centra za socijalno podučavanje za 2012.

Ukupan broj korisnika u obrazovnim programima bio je **1144**. Aktivnosti su provedene na području Republike Hrvatske (Sisak, Vukovar, Osijek, Zadar, Rijeka, Split, Zagreb, Pirovac, Kutjevo i Đakovo), Turske (Ankara), Srbije (Novi Pazar i Bač) i SAD (Indianapolis).

Neke od **ključnih tema** koje smo programima obuhvatili bile su:

- ✓ Upravljanje projektnim ciklusom – razvoj projektnih ideja
- ✓ Pisanje projekata i priprema izvješća
- ✓ Prekogranična suradnja i razvoj projekata mladih
- ✓ Međusektorska suradnja
- ✓ Informiranje mladih
- ✓ Razvoj pozitivne slike o sebi
- ✓ Igre kao metode u radu s mladima
- ✓ Izrada web-stranice i promocija aktivnosti mladih
- ✓ Promocija i javno zagovaranje o pravima mladih na informaciju
- ✓ Važnost informiranja u životu mladih
- ✓ Sustavi podrške informiranju mladih
- ✓ Razvoj održivih programa u lokalnoj zajednici
- ✓ Specifičnosti ruralnog turizma
- ✓ Metodologija individualnog i grupnog rada
- ✓ Poslovna komunikacija
- ✓ Javni nastupi
- ✓ Izgradnja postkonfliktnih zajednica kroz razvoj socijalnog poduzetništva
- ✓ Primjeri dobre prakse civilnog sektora u Hrvatskoj
- ✓ Primjeri dobre prakse podrške mladima
- ✓ Kako pronaći prvi posao kada je uvjet radno iskustvo
- ✓ Odabir budućeg zanimanja
- ✓ Izmjene i dopune Zakona o savjetima mladih u RH
- ✓ Osnaživanje mladih za aktivno sudjelovanje u procesima predlaganja i odlučivanja

Novi curriculumi razvijeni su za potrebe nekoliko treninga i predavanja za slijedeće teme: Razvoj pozitivne slike o sebi, Igre kao metode u radu s mladima, Specifičnosti ruralnog turizma, Poslovna komunikacija, te Javni nastupi.

Studentske razmjene i praksa

I ove godine je PRONI Centar bio otvoren za studentske praktične radove, učenje unutar organizacije, ali poglavito i učenje od studenata koji dolaze u organizaciju. Osim međunarodnog ozračja velike su koristi od razmjene kulturnih znanja, upoznavanje različitosti, te budući kontakti i nastavak suradnje. Unutar Trening centra u Pirovcu, dogodile su se brojne studentske razmjene, iz konkretno 9 zemalja.

Svoju praksu je u Info centru za mlade u Osijeku vršio i Mario Markota, tijekom ljetnog razdoblja.

Valja naglasiti da se suradnja sa Sveučilištem Indiana iz SAD, Fakultet socijalnog rada, nakon desetodnevnog boravka profesora i magisterijskih studenata u svibnju 2011. godine, nastavila uzvratnim posjetom. U ožujku 2012. direktorica PRONI Centra provela je radni tjedan na Fakultetu upoznavajući se s radom istog. Dekan fakulteta iskazao je izuzetnu podršku nastavku ove suradnje. Otpočeli su dogovori za dolazak studenata u Hrvatsku u svibnju 2013. Ova suradnja je tijekom 2012. urodila plodom u obliku predmeta na redovitom studiju. Predmet se zove Intercultural learning – practice in Croatia. Prigodom boravka, Sanja Vuković Čović održala je i dogovoreno predavanje: Building Post war Communities through Social Entrepreneurship. Također, održala je i 3 predavanja različitim skupinama studenata, te tom prigodom promovirala i druge uspješne projekte i udruge u Hrvatskoj, koje definitivno mogu biti inspiracija i uzor za razvoj zajednice bilo gdje u svijetu, tako i u SAD.

Osim ove suradnje, otpočeta je i suradnja sa University of New York, te dogovori za posjet američkih studenata PRONI Centru, potkraj svibnja 2013.

Skupina od 32 sudionika s područja regije Sandžak, sudionika u procesu Obrazovanja za turističke animatore / organizatore zajednice, sudjelovala je u studijskoj posjeti Hrvatskoj, konkretno regiji Slavonije i Baranje, u razdoblju od 14. do 17. svibnja 2012. godine.

Program studijske posjete organiziran je s ciljem omogućavanja iskustvenog učenja o praktičnoj turističkoj animaciji, kroz upoznavanje i kontakt s različitim turističkim ponuđačima u Hrvatskoj, aktivnima u području ruralnog turizma i društveno-ekonomskog razvoja. Studijska posjeta omogućila je upoznavanje s kulturom i tradicijom, povijesti i zemljopisom ove regije, te učenje o međusektorskom partnerstvu i jačanju kapaciteta u turizmu, kroz demonstraciju specifičnih poslovnih vještina lokalnih turističkih animatora, ali i prezentaciju lokalnih turističkih subjekata.

Publikacije

Uz niz malih, edukativnih brošura koje su dio svakog projekta, u svrhu promocije primjera dobre prakse provedenih projekata za mlade na razini Europe, Irena Mikulić i Sanja Vuković Čović sudjelovale su u izdaji publikacije *Sherica: I share* gdje su predstavljena i dva projekta Zajednice info-centara za mladi u Hrvatskoj kao primjeri dobre prakse.

Karolina Šoš Živanović i Irena Mikulić su kreirale i priručnik *Turizam u Sandžaku – istraživanje lokalnih potencijala za razvoj turizma*.

RAD S MLADIMA

Istraživanja

U svrhu oslušivanja stavova i potreba mladih, ali i kao oblik kontakta s korisnicima i promocije rada s mladima, PRONI Centar često provodi istraživanja, koja nisu nužno znanstvenog značaja, ali predstavljaju vrlo značajan uvid i smjernice za daljnji rad.

Tako je ove godine provedena **7 istraživanja s 1.410 uključenih osoba od čega je 90 predstavnika različitih gospodarskih subjekata iz Srbije, te 166 poslodavaca iz OBŽ, SMŽ i VSŽ** :

- ✓ Tijekom 2012. godine RICM Os proveo je istraživanje mišljenja mladih o informiranju na iMOS-u 2012, te je anketa provedena među **108 mladih**.
- ✓ Isto tako provedeno je kratko istraživanje mišljenja mladih iz regije, ukupno **166 ispitanika** (zajedno s osječkih 36) iz Bebrine, Pleternice, Belog Manastira i Belišća.
- ✓ Info-centar za mlade Vukovar želio je saznati koliko su mladi informirani o postojanju i radu ICM-a. Istraživanje je provedeno od strane 2 volontera, a sudjelovalo **300 ispitanika**.
- ✓ Istraživanje među mladima na temu Referendum o ulasku Hrvatske u Europsku Uniju; **334 anketirane** osobe, istraživanje provelo 5 volontera.

- ✓ Istraživanje među mladima u Vukovaru je provedeno s ciljem spoznaje jesu li mladi grada Vukovara informirani o postojanju Savjeta mladih, te o mogućnostima i programima za mlade na razini grada. U istraživanju je sudjelovalo 15 volontera, a broj ispitanika je 146.
- ✓ Istraživanje U sklopu projekta Novi Pazar – Mjesto susreta sudionici obrazovanja za turističke animatore iz Sandžaka u u svojim su lokalnim zajednicama proveli istraživanja sa stanovništvom, organizacijama civilnog društva, javnim ustanovama te pružateljima turističkih usluga. Istraživanja su provedena u razdoblju od prosinca 2011. do ožujka 2012. godine sa preko 90 predstavnika različitih subjekata te gotovo 100 stanovnika iz 4 lokalne zajednice. Rezultati istraživanja kao i preporuke za razvoj pojedine lokalne zajednice objedinjeni su u formi Priručnika, na čijoj izradi je uz mentorstvo PRONI Centra sudjelovalo 32 mlade osobe.
- ✓ istraživanje na tri lokacije, prilikom Sajma poslova u Osijeku, Vukovaru i Sisku izvršeno je s ukupno 166 poslodavaca iz OBŽ, SMŽ i VSŽ, a u cilju ispitivanja mišljenja poslodavaca o tome koje su sve mogućnosti za zapošljavanje mladih ljudi, te stjecanje radnih iskustava, kao i vide li mentorirano volontiranje kao oblik vrijednog prikupljanja iskustva relevantnog za posao.

Informiranje i savjetovanje mladih

Informiranje i savjetovanje mladih provodi se kroz projekte *Info-centara za mlade u Osijeku, Vukovaru i Sisku* i to kombinacijom različitih pristupa i metoda rada.

Naravno, sve aktivnosti se temelje na istraženim potrebama mladih, te uz njihovu aktivnu uključenost u kreiranje i provedbu istih.

U tu svrhu, *mrežne stranice* info-centara su prilagođene zahtjevima i interesima mladih iz specifičnih područja. Ova aktivnost zahtjeva puno vremena i znanja, ali je isplativa jer ostvaruje veliki učinak i utjecaj na mlade. Konkretno, samo mrežne stranice Info-centara bilježe **140.797** posjeta s jedinstvenih IP adresa.

Info-centri za mlade su opremljeni informatičkom opremom, knjižnicom, različitim brošurama, te dnevnim tiskom koje mladi besplatno koriste svojim fizičkim dolaskom. Osim ove svrhe, mladi dolaze tražiti informacije vezano uz svoje osobne nedoumice, probleme, interese. Tako u Info-centaru u Osijeku s tom svrhom bilo 2.157 posjeta, u Vukovaru 803, a Sisku 121 posjete. Dakle, ukupno **3.081 osobnih, fizičkih (F2F) posjeta**, odnosno u prosjeku svakog radnog dana **12 posjetitelja**.

Individualna savjetovanja

Savjetovanje mladi ljudi mogu dobiti unutar info-centara za mlade od strane stručnog kadra, psihologa-volontera, a specifično ove godine kroz projekt «Operativna grupa za zapošljavanje», u sva 3 info-centra za mlade savjetnici za mlade Hrvatskog zavoda za zapošljavanje provodili su Individualna savjetovanja.

Ukupno je provedeno **34** individualna savjetovanja u Osijeku, Vukovaru i Sisku. Zainteresiranost mladih za ovakav «izvaninstitucionalnog» pristupa postoji, ali još nije posve zaživjela, te se ovom uslugom koristilo **85** mladih ljudi.

Grupna informiranja

Grupna informiranja su forma rada kojeg do sad Info-centri za mlade nisu provodili metodologijom koja je u slopu projekta «Operativna grupa za zapošljavanje mladih» razvijena u suradnji sa stručnim kadrom HZZa. Cilj ovih grupnih informiranja je osim pružanja potpore, ostvarivanja novih poznanstava i kontakata, informiranje o različitim mogućnostima, aktivnostima, izobrazbi u svrhu povećanja zapošljivosti mladih ljudi. Ukupno je tijekom 2012. godine provedeno **9** grupnih informiranja u Osijeku, Vukovaru i Sisku kojima je nazočilo **107** osoba, što znači u prosjeku oko 12 sudionika u skupini.

Studijski posjeti

Vidjeti kako funkcioniraju različiti modeli rada s mladima u drugim zemljama ili primiti posjet u svrhu potpore razvoju novih modela, važan je, konkretan i vrlo učinkovit način brzog razvoja ali i proširenja kontakata, partnerstava.

RICM Osijek primio je u dva navrata studijske posjete iz Splita i iz udruge Zamisli iz Zagreba.

Prezentacije

U svrhu informiranja mladih, organiziraju se prezentacije različitih tema koristeći različite forme. Tako je za mlade organizirano 13 različitih događanja kojima je nazočilo **194** sudionika:

- ✓ „Strukturirani dijalog, MMH – 16 sudionika
- ✓ Predavanje: Umijeće življenja – Umjetnost disanja – 12 - sudionika
- ✓ Radionica: Sigurnost na internetu i online marketing – 15 sudionika
- ✓ Radionica: Komunikacijske vještine - 13 sudionika
- ✓ Radionica: Pretilost kod mladih – 11 sudionika
- ✓ Radionica „Mladi inovatori“ - 12 sudionika
- ✓ Radionica „Živjeti s invaliditetom“ - 12 sudionika
- ✓ radionica „Istraživačko novinstvo“ - 22 sudionika
- ✓ radionica „Budi DJ“ - 7 sudionika
- ✓ radionica „Daruj krv“ - 11 sudionika
- ✓ radionica „Budi promjena! Volontiraj!“ - 14 sudionika
- ✓ Predavanje o permakulturi – 10 sudionika
- ✓ Tečaj samopouzdanja „Kako povratiti izgubljeno samopouzdanje“ – 39 sudionika

iMOS, Sajam informiranja mladih Osijek

Osim ovih događanja, svake godine se organiziraju različite aktivnosti na otvorenom povodom obilježavanje Dana Europe. I ove godine je organizirana EU ulična frka u Vukovaru, te štandovi povodom EU tjedna ispred zgrade Sisačko-moslavačke županije.

Sajmovi informiranja mladih

Ovi projekti u zajednici važni su kako za korisnike, tako i za sve one ustanove, institucije, udruge, pa i poduzeća koji u svom radu posebnu pozornost usmjeravaju na mlade ljude. Osim što su proizašli kao rezultat rada Savjetodavnih odbora ICMova, od ideje do provedbe, mreža uključenih se širi, kao i međusobni kontakti. Okupljaju sukus ponude i potražnje za mlade ljude u pojedinim gradovima, a organiziraju se prigodno 17.04. povodom Europskog dana informiranja mladih. Na Sajmu informiranja mladih Osijek iMOS, sudjelovalo je 46 izlagača, a sajam je posjetilo oko 350 sudionika, dok na Sajmu informiranja u Vukovaru - VuMI je sudjelovalo 18 izlagača i posjetilo ga je oko 250 sudionika.

Organizirana 2 sajma informiranja mladih, s ukupno 64 izlagača i 600 sudionika

UTJECAJ NA JAVNE POLITIKE I GRAĐANSKI AKIVIZAM

Važan program i strateški cilj PRONI Centra odnosi se *na poticanje, sukreiranje javnih politika* i njihovu provedbu. U tom smislu, organizacija je i prepoznata u zajednici, a i među relevantnim kreatorima politika i javnih dokumenata, te su predstavnici organizacije sudjelovali u slijedećim aktivnostima:

- ✓ Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Osijek – Sanja Vuković –Čović
- ✓ Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Vukovar – Goran Jelenić i Karolina Šoš-Živanović
- ✓ Odbor za građanske inicijative OBŽ – Sanja Vuković-Čović
- ✓ Koordinacijski tim Vijeća za prevenciju Grada Vukovara – Karolina Šoš-Živanović

Godišnje izvješće PRONI Centra za socijalno podučavanje za 2012.

- ✓ Savjet mladih grada Siska – Igor Kovač
- ✓ Rasprava o kriterijima djelovanja i financijske potpore klubovima i centrima za mlade i radna skupina o umrežavanju klubova i centara za mlade u Hrvatskoj, Karlovac – Igor Kovač

Svojim aktivnim sudjelovanjem u različitim *organizacijama civilnoga društva*, članovi PRONI Centra također daju svoj doprinos *poticanju građanskog aktivizma*:

- ✓ Upravni odbor Europskog doma Vukovar – Karolina Šoš Živanović
- ✓ Predsjednik Koordinacije Udruga Mladih Sisak – Igor Kovač
- ✓ Voditelj kluba mladih SKWHAT – Igor Kovač
- ✓ Upravni odbor Zajednice informativnih centara u RH – Goran Jelenić
- ✓ Članica Skupštine Zajednice ICM u RH – Zdenka Radić
- ✓ Upravni odbor Volonterskog centra Osijek – Sanja Vuković-Čović
- ✓ Savjetodavni odbor AIESEC – Sanja Vuković-Čović

Utjecaj na europskoj razini

Aktivnim radom u:

- ✓ ERYICA Upravnom odboru – Sanja Vuković-Čović – potpredsjednica
- ✓ ERYICA Training Task Force – Irena Mikulić
- ✓ Joint Council Committee (Vijeće Europe) – Sanja Vuković Čović

organizacija vrši utjecaj na politike koje se tiču mladih, njihovog informiranja i izobrazbe na europskoj razini, ali i dostupnošću najsvježijih informacija i trendova na europskoj razini daje značajan doprinos kvalitetnom razvoju sektora mladih i izobrazbe u državi, te možemo s punom sigurnošću reći da ne samo pratimo, nego i sukreiramo trendove i razvoj ravnopravno s ostalim državama Europe.

Konferencije

- ✓ „Informacija, uPRAVO sad!“

Zajednica Informativnih centara za mlade u Hrvatskoj (čiji je PRONI Centar suosnivač i aktivni član) i Ministarstvo socijalne politike i mladih organizirali su na Europski dan informiranja mladih 17. travnja 2012. godine u Zagrebu, konferenciju "Informacija uPRAVO sad! - mladi pitaju" koja se održala u Hrvatskome saboru. Tom prilikom Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica socijalne politike i mladih Milanka Opačić svečano je potpisala Europsku povelju o informiranju mladih. Konferencijom je ujedno obilježen početak javne kampanje u Republici Hrvatskoj pod nazivom "Informacija uPRAVO sad! - mladi pitaju. Cilj kampanje je osvijestiti mlade da imaju pravo na informiranje, da informacije mogu pronaći u info-centrima za mlade te ih uključiti u zagovaranje prava na informiranje. Konferencija je okupila 87 sudionika, predstavnika: saborski zastupnici, predstavnici tijela državne uprave, javnih i

znanstvenih institucija, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacija civilnog društva, poglavito udruga mladih i za mlade, kojima je skrenuta pozornost na važnost razvoja dijaloga između različitih dionika iz različitih sektora, kako bi se sustav potpore mladima kroz nacionalne politike, ali i konkretne akcije na terenu, mogao nesmetano odvijati i realizirati.

- ✓ „Gužva na Šalteru“

U suradnji s partnerima, Volonterskim centrom Osijek i P.G.D.I. Beli Manastir, PRONI Centar za socijalno podučavanje i ove godine organizirao je regionalnu konferenciju u okviru programa potpore organizacijama civilnoga društva Šalter, kojeg financijski podupire Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva. 6. regionalna konferencija radnog naziva „Ususret Europskoj uniji“ posvećena **ulozi i značaju civilnog društva**, koje danas u Europskoj Uniji ima sve veći utjecaj. Na konferenciji je bilo govora o ulozi i odgovornosti organizacija civilnog društva kao partnera u kreiranju i provedbi europskih politika. U popodnevnom cijelu održane su i dvije paralelne radionice: "Rušenje barijera - Europski socijalni fond i socijalna inkluzija" i "Mladi, mobilnost i cjeloživotno učenje". Uz uvažene goste uvodničare, na konferenciji je sudjelovalo oko 65 predstavnika organizacija civilnog društva, što je pokazatelj važnosti organiziranja ovakvih događaja.

CJELOVITI DRUŠTVENI RAZVOJ

Kroz ovaj program organizacija uviđa i reagira na probleme u zajednici, te daje svoj doprinos različitim ciljnim skupinama. Tako u partnerstvu s drugim organizacijama i institucijama upotrebljava svoje resurse za brži, kvalitetniji i uspješniji društveni razvoj. Neke od aktivnosti provodi već godinama, poput: **Program potpore organizacijama civilnoga društva u Slavoniji i Baranji «Šalter»** Podršku i potporu korisnicima u obliku informiranja, savjetovanja i izobrazbe u vukovarskom uredu je pružena u ukupnom trajanju od 43h15'.

Web stranicu Programa Šalter (www.salter.com.hr), posjetilo 6890 pojedinačnih korisnika (za oko 1000 više nego 2011.godine), koji su čak 39914 puta pristupili različitim dostupnim sadržajima.

Tehničko-logistička potpora osigurana je 17 puta u vukovarskom, odnosno istu je u trajanju od 34h45' koristilo 9 udruga, 1 institucija (u svrhu skeniranja nastavnih dokumenta) te Savjet mladih grada Vukovara (u svrhu održavanja sastanka Savjeta). Kroz program osluškujemo i relevantne potrebe, te formulirane teme od interesa za razvoj civilnoga društva obrađujemo u različitim formama.

Povećanje zapošljivosti

S obzirom na veliki problem nezaposlenosti u društvu, PRONI Centar je osim aktivnosti izobrazbe od strane svog svog tima, dodatne napore uložio u povećanje zapošljivosti ciljnih skupina putem podizanja razine kvalifikacija. U tom smislu, kroz projekte koje smo provodili u partnerstvu, namakli smo sredstva te za korisnike omogućili besplatno pohađanje i stjecanje kvalifikacija i stjecanje vještina korištenja informatičkih tehnologija i stranih jezika.

Ukupno **135** korisnika pohađalo je izobrazbu ECDL Start Up, a 88% korisnika je uspješno položilo sve ispite i steklo kvalifikaciju koja je priznata u Europi.

Ukupno **30** korisnika steklo je diplome nakon položenih ispita za engleski (20) i njemački jezik (10).

Izobrazbe su provodile stručne i ovlaštene ustanove za obrazovanje odraslih iz lokalnih zajednica u kojima su se programi provodili – Osijeka, Vukovara i Siska.

Punom brzinom u poduzetništvo

I ove godine je PRONI Centar za socijalno podučavanje u suradnji s Gradom Vukovarem i Vukovarskom razvojnom agencijom proveo program izobrazbe za 10 mladih ljudi koji su željeli naučiti više kako bi svoje poslovne ideje proveli u djelo, te pokretanjem vlastitog poduzetničkog pothvata utjecali na razvoj svoje lokalne zajednice, kako samozapošljavanjem, tako i ponudom proizvoda i usluga na malom lokalnom tržištu, te aktivacijom lokalnih resursa.

SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO

Trening centar u Pirovcu

Kao oblik socijalnog poduzetništva organizacije, Trening centar u Pirovcu ima značajnu ulogu: kao jedan od prvih pokrenutih u Hrvatskoj (2001.); kao oblik sufinanciranja, pa time različitih oblika financiranja organizacije, njene neovisnosti i održivosti; kao potencijal za otvaranje Europskog centra za mlade; te kao resurs za proširenje vizije i misije organizacije. Tijekom 2011. godine **18** organizacija civilnog društva od čega 6 iz inozemstva koristile su trening centar, odnosno ukupno **183** mladih ljudi, pohađajući 42 dana izobrazbe.a. Također, implementirano je i 10 dana posvećenih debatama na temu uloge mladih u kreiranju javnih politika namijenjenih njima.

Važno je naglasiti da je osim podizanja razine znanja, kvaliteta tih mladih ljudi podignuta i kulturnim razmjenama i spoznajama, ali i konkretnim radom u zajednici. Lokalna zajednica i Općina Pirovac tijekom cijele godine pratili su sve skupine mladih ljudi i predstavljali im kulturno, biološko, ali i gastrološko bogatstvo ove male, ali bogate i raznolike zajednice. Njihova uključenost značajna je i za ukupni dojam i doživljaj koji su mladi ljudi ponijeli iz Trening centra, Pirovca, ali za mnoge i Hrvatske.

PROJEKTI PRONI CENTRA U 2011.

PRONI Centra za socijalno podučavanje su proveli tijekom 2011. ukupno 14 projekata, a u isto vrijeme osmišljavali i pisali nove projektne prijedloge za 2012. godinu. Nadamo se uspješnoj prolaznosti kao i do sada.

1. PRUŽANJE POTPORE OCD-a U ISTOČNOJ HRVATSKOJ «Šalter»

01.01.2011.-31.12.2011.

MJESTO PROVEDBE: Istočna Hrvatska (5 županija)

DONATOR: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

PARTNERI: Volonterski centar Osijek i Projekt građanske demokratske inicijative Beli Manastir

2. INFO-CENTAR ZA MLADE OSIJEK

01.01.2012.-31.12.2012.

MJESTO PROVEDBE: Istočna Hrvatska

DONATOR: Ministarstvo socijalne politike i mladih

PARTNER: Vukovarsko-srijemska županija

3. IMOS OSIJEK

01.01.2012.-31.05.2012.

MJESTO PROVEDBE: Osijek

DONATOR: Grad Osijek

4. INFO CENTAR ZA MLADE SISAK

01.01.2012.-31.12.2012.

MJESTO PROVEDBE: Sisak

DONATOR: Grad Sisak

5 . VUMI

01.01.2012.-31.12.2012.

MJESTO PROVEDBE: Vukovar

DONATOR: Grad Vukovar

6. INFO-CENTAR ZA MLADE VUKOVAR

01.01.2012.-31.12.2013.

MJESTO PROVEDBE: Vukovarsko-srijemska županija

DONATOR: Vukovarsko-srijemska županije

7. Youth Employment Task-force

03.05.2011.-02.05.2012.

MJESTO PROVEDBE: Osječko-baranjska, Vukovarsko-Srijemska i Sisačko-moslavačka županija

DONATOR: OP HRD 2007-2009, Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) – Youth in the labour market

PARTNERI: HZZ Osijek, HZZ Vukovar, HZZ Sisak i Volonterski Centar Osijek

8. Novi Pazar – mjesto susreta

01.09.2011.-31.08.2012.

MJESTO PROVEDBE: Novi Pazar, Srbija

DONATOR: IPA Support to Civil society, LOT 2

NOSITELJ: IKV-PAXCHRISTI

PARTNERI: PRONI Centar, UrbanIN, Grad Novi Pazar, Općina Putten, SEDA, Turistička organizacija Novi Pazar

9. Prijeko-preko 3

01.06.2012.-31.05.2013.

MJESTO PROVEDBE: Općina Bač, VSŽ i OBŽ

DONATOR: German Marshal Fund

PARTNERI: Udruženja mladih Enter, Bač

10. Što i kako? ŠIK

01.09.2012-01.04.2013

MJESTO PROVEDBE: Orahovica

DONATOR: YIA NA – action 5.

11. GROGS

01.05.2012.-31.12.2012.

MJESTO PROVEDBE: Dalmacija i Slavonija

DONATOR: Open Society Institute

U najkraćim crtama:

- ✓ Provedeno **11 projekata na 4 županije** (OBŽ, VSŽ, SMŽ, ŠKŽ)
- ✓ **147.679** izravna korisnika!!
- ✓ Broj neizravnih korisnika puno veći, a i prelazi granice RH
- ✓ PRONI trening tim proveo 484 sati obrazovnih aktivnosti kroz 91 dana s **1144** korisnika
- ✓ 2 publikacije
- ✓ 6 web stranica = ukupno 140.797 pojedinačnih IP adresa
- ✓ organizirane 2 konferencije s ukupno 150 sudionika
- ✓ provedena 7 istraživanja s 1.410 uključenih osoba od čega je 90 predstavnika različitih gospodarskih subjekata iz Srbije, te 166 poslodavaca iz OBŽ, SMŽ i VSŽ :
- ✓ 3 info centra za mlade - **3.081 osobnih, fizičkih (F2F) posjeta**, odnosno u prosjeku svakog radnog dana **12 posjetitelja**
- ✓ 9 grupnih informiranja u Osijeku, Vukovaru i Sisku kojima je nazočilo 107 osoba
- ✓ 34 individualna savjetovanja u Osijeku, Vukovaru i Sisku s 85 mladih ljudi
- ✓ 2 sajma za mlade - u Osijeku i Vukovaru s 64 izlagača i **600 sudionika**
- ✓ volontiralo 55 mladih ljudi s područja Osječko-Baranjske, Vukovarsko-Srijemske i Sisačko-Moslavačke županije, direktnim radom kroz 1387 volonterskih sati
- ✓ 10 različitih prezentacijskih događanja i radionica kojima je nazočilo 250 sudionika:

